

POPSista haasteita OPSiin

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, POPS2014, ja lukion opetussuunnitelman perusteet, LOPS2015, on molemmat otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen. Vuotta myöhemmin, 1.8.2017 otetaan yliopistomme uudet opsit käyttöön. Tämä on haaste erityisesti aineenopettajakoulutuksessa, tiedostettu tai vielä uinuva haaste. Luokanopettajakoulutuksemme on uudistanut jo opsinsa kohtaamaan perusopetuksen oppijalähtöisen ja ilmiöpohjaisen opetussuunnitelman.

Mitä tämä haaste tarkoittaa ainelaitoksen arjessa? Musiikin laitoksen pedagogisena johtajana ajatus pienistä, tarkentavista muutoksista uudessa musiikin, taiteen ja kulttuurintutkimuksen laitoksessa tuntui pitkään hyvältä vaihtoehdolta musiikin ops-työssä. Haetaan yhteistyön muotoja ja kokeillaan opsin rajoissa erilaisia mahdollisuuksia, tehdään suurempi mylläys kolmen vuoden kuluttua.

Työelämäterveiset kouluttamiltamme opettajilta herättivät kuitenkin toisiin ajatuksiin oman oppiaineeni musiikkikasvatuksen ops-prosessissa. Opiskelijat, joita nyt koulutamme opettajiksi, kohtaavat opiskeluaikanaan ja valmistuttuaan perusopetuksen ja lukion uudet opetussuunnitelmat. Opintojen sisältöjä ja opetusmenetelmiä on uudistettu työelämäterveisten pohjalta aiemminkin, joten asiana terveiset työelämästä eli kouluista ei ole meille uutta. Uuden POPSin myötä on aika ottaa rohkeasti suuntaviivoja opettajankoulutuksemme kehittämiseen sen tavoitteista, sisällöistä ja velvoitteista. Toki koulutuksemme realiteetit asettavat reunaehdoja, joita emme voi sivuuttaa.

Musiikinopettajien täytyy olla monipuolisia kulttuurilähettejä. Koulutuksemme sisältöjä ei luonnollisesti voi katsoa "vain" POPSin ja LOPSin sisällöistä. Pedagogiset haasteet ja uudenlaiset opetusmuodot ja oppimisympäristöt haastavat kuitenkin niin kouluttajia kuin opiskelijoitakin. Keskiössä ei ole enää itseisarvona tiedon ja taidon jakaminen vaan se, miten opitaan ja oivalletaan, luodaan ja keksitään, oppimisen iloa unohtamatta. Opettajalta edellytetään edelleen vankkaa substanssiosaamista. Opettajan rooli tiedonjakajasta oppimisen mahdollistajaksi on haaste, johon on tartuttava yliopistomme ainelaitoksissa ja yksiköissä, erityisesti aineenopettajakoulutuksen opseja uudistettaessa.

Teemme tulevaisuutta joka hetki omalla toiminnallamme opetuksessa ja opetuksen kehittämisessä. Näihin sanoihin päätti Peppi Taalas edellisen koulutusblogin. Osuvasti sanottu, eikö vaan, tulevaisuuden tekijät!

Erja Kosonen, musiikin lehtori, musiikin laitoksen pedagoginen johtaja, 13.10.2016